

TÓTH-BENCZE TAMÁS

SZÁZ ÉVE ÍRTÁK

Ebben a számunkban az 1920-as esztendő második felének balatonfüredi vonatkozású híreiből olvashatnak válogatást az országos sajtóból szemlélve.

Esztergom és Vidéke. 1920. július 1., 1. oldal

Határozat. Esztergom vármegye törvényhatósági bizottsága a vármegye könyvtára részére a rendelkezési alap terhére a m. kir. belügyminiszter úr jóváhagyásától feltételezetten megrendeli a Balatoni szövetség által összeállított „A Balaton tudományos tanulmányozásának eredményei” című több mint 60 kötetből álló munkasorozatot 600 kor. árban. Fenti könyvsorozat a Balatonvidéket ismerteti tudományos módon, s így, mint nagy kulturális értékkel bír, megrendelendő volt. Miről további intézkedések céljából a vármegye alispánját, 2. a Balatoni Szövetséget Balatonfüred fűrdő értesíti, és a 3. Vármegyei Hivatalos Lapban, mint közérdekűt meghirdetni rendeli azzal, hogy jelen határozat ellen a megjelenést követő 8 naptól számított 15 napon belül e helyütt beadandó s a m. kir. belügyminiszter úrhoz intézendő fellebbezésnek van helye. Kelt Esztergomban a vármegye törvényhatósági bizottságának 1920. évi május hó 29. napján tartott rendes közgyűlésében. Kiadta: Zsiga János vm. II. aljegyző.

Kecskemét és Vidéke. 1920. július 3., 4. oldal

Hirdetmény. A magyar királyi közlélményi minisztérium 37672/1920. IV. B. számú rendelete értelmében Kecskemét város hatósági ellátása Balatonfüred, Siófok, Balatonföldvár, Gizellatelep, Héviz, Parád, Tarcsa, Fonyód, Grimm-féle szanatórium és Savanyúkút fűrdőkre utazók részére a fűrdőn tartózkodás idejére a fejadag szerinti liszt és cukormennyiséget előre kiszolgáltatta és a szükséges szállítási igazolványokat kiállítja. Jelentkezés a hatósági ellátás irodájában (Ó Kollégium, I. emelet)

Kecskemét, 1920. július 2.

Dr. Máté polgármesteri megbízott.

Friss Ujság 1920. július 7., 4. oldal

– **Letartóztatott bankigazgató.** Szegedről jelentik: A rendőrség letartóztatta Müller Ferenc ügynököt, mert a Tisza-szállóban le nem pecsételt bankjegyeket akart eladni. Müller, akit a rendőrség kihallgatása után szabadlábra helyeztek, vallomásában kijelentette, hogy a pénz Taglicht Samu dr. és a Simplon-bankház egyik tulajdonosáé. Müller vallomása alapján a rendőrség Taglicht ellen megindította az eljárást és elrendelte a letartóztatását. Taglicht azonban közben elutazott Szegedről Balatonfüredre. A balatonfüredi csendőrség körözölevél alapján Taglicht Samu Balatonfü-

reden letartóztatta és átkísértette a székesfehérvári ügyészség fogházába. A rendőrség távirati intézkedése a székesfehérvári ügyészség a bankigazgatót útnak indította Szegedre.

8 Órai Ujság. 1920. július 8., 3. oldal

– **Csendélet a Balatonon.** Egy rövid hír jelenti, hogy a balatoni fűrdők ellenőrzésére kirendelt kormánybiztosság mellé ma külön rendőri kihágási büntető bíróságot létesítettek. A bíróság Balatonföldváron székel, vezetőjévé a belügyminiszter Hanzély Márton főszolgabíróvá nevezte ki. Ugy értesülnünk, hogy e büntetőbíróság létesítésére közvetlenül egy éjszakai botrány adott okot, amely a minap Balatonfüreden. játszódott le. A balatonfüredi szanatórium halijában éjszakai hangos mulatozás járt; de oly hangos, mint ezen az éjszakan, nem volt soha még a dinom-dánom. A szanatóriumban lakik történetesen Herczeg Ferenc is, aki ezen az éjszakan kérve kérte a zajongókat, hogy hagyják abba a dáridózást, mert a szanatóriumban betegek vannak, akik aludni szerelnének. Kérésének nem volt fogantja, a hangos mulatság tovább folyt és utóbb annyira elfajult, hogy Herczeg Ferenc kénytelen volt revolverét használni. Ezt az esetet táviratban tudatták a belügyminiszterrel, aki erre rendőrbíró küldött a Balatonra.

Uj Nemzedék. 1920. július 9., 3. oldal

– **(Herczeg Ferenc és a balatoni affér.)** Hogy milyen eszközökkel dolgoznak a magyarság itt bent szék-elő ellenségei, arra vonatkozóan jellemző az alábbi eset Budapesten napok óta suttogják bizonyos jól értesült körök, hogy Balatonfüreden nagy botrányok játszanak le, melyeknek felkavarói az ébredő magyarok és a tiszték. E hírek szerint, melyeknek terjesztői az esetet egész határozottsággal adják elő, a balatonfüredi szanatórium halljában az ébredő magyarok éjszakai hangosan dáridóztak, aztán mikor csendre intették őket, betörték a szanatóriumba és ottan a betegeket és öregeket megverték. Hogy a hihetetlen és felháborító rágalomnak bizonyos valószínűséget adjanak a terjesztők, belekeverték Herczeg Ferenc fényes és tiszteletreméltó nevét is. A hírforrás szerint Herczeg Ferenc maga is felébredt a lármára, megjelent az erkélyen hálóingben és arra kérte a zajongókat, hogy oszoljanak szét. Felszólításának nem lett fogantja, mire Herczeg Ferenc az erkélyről revolverével a tömegre lőtt. Egyik estila ezt a szemenszedett hazugsá-

got óvatosan, de azért elég nyíltan megírta, bizonyára azért, hogy a „fehér terror“-t vázolja s a „jogrend“ helyreállításának szükségét szemléltesse. Mi azonnal felszólítottuk a balatonfüredi fürdőigazgatóságot, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az egészsérről semmit sem tudnak.

Ma reggel pedig az Uj Nemzedék munkatársa felkereste Herczeg Ferencet Hidegkúti-úti villájában, aki a következő nyilatkozatot tette: – Kérem, egész határozottan cáfolja meg a felháborító hazugságot. Én itthon a villámban dolgozom és ebben az évben nem voltam sem Balatonfüreden, sem a Balaton tájékán. Az egészről egyetlen szó sem igaz.

Ezeket a felvilágosításokat természetesen megkaphatták volna azok a „magyar lapok“ is, melyek minden utánjárás nélkül siettek megírni a balatonfüredi „botrányt“. Így működik 1920-ban a „magyar“ sajtó, itthon is, külföldön is.

8 Órai Ujság. 1920. július 10., 3. oldal

Balaton csendélet. A 8 Órai Ujság tegnapelőtti számában ilyen címmel megjelent hírünkre vonatkozólag több oldalról azt közlik velünk, hogy a leírt eset nem történt meg és Balatonfüreden minden tekintetben ideálisak a viszonyok. Szívesen koncedáljuk ezt: de meg kell jegyeznünk, hogy mi olyan forrásból kaptuk a hírt, amelynek jóhiszeműségében és szavahihetőségében eddig soha sem volt okunk kételkedni. Le kell szögeznünk itt azt is, hogy a mi hírünkben egy zajosan mulatozó társaságról volt szó és senkit – se egy társadalmi osztályt, se egy egyesületet, se egyes embereket – nem nevezünk meg, mint az éjjeli mulatság rendezőit és szereplőit. Egyébként Herczeg Ferenc kijelenti, hogy nem volt Balatonfüreden és a leírt incidensben nem vett részt; amit ugyancsak szívesen koncedálunk.

Budapesti Közlöny. 1920. július 10., 4. oldal

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter folyó évi 57.247/1920. K. M. 20. szám alatt kiadott rendeletével a magyar kormány 1919. évi 6.024/1919. M. E. szám alatt kibocsátott rendelete alapján megengedte, hogy a Balatonfüred gyógyfürdő és forrásvíz vállalat r.-t. budapesti bej. cég az 1918/1919. üzlet évekre vonatkozólag együttesen tartandó közgyűlését 1920 augusztus 31-ig elhalasztassa.

Uj Nemzedék. 1920. július 21., 3. oldal

– (**Fehér terror a Balaton körül.**) Kaptuk a következő sorokat: Igen tisztelt Szerkesztőség! Nagyon kérem, terjessze ki szíves figyelmüket a balaton fürdőkre (Siófok, Balatonfüred stb.), melyeken hemzsegnek a zsidók, akik egyszerűen szemérmetlenül viselkednek. A szállodákban uraskodnak (de borraivaló nélkül szokdósnek el) és semmi figyelemmel nincsenek a szomszéd szobabeliek iránt. Sok a panasza amiatt is, hogy a tiszt-

viselőket napi 60 koronával látják el s ezek miatt nem jutnak helyhez. Életünk csupa szenvedés, megaláztatás, mert kevesen vagyunk, a pénz az ő zsebükből, s így össze kell húznunk magunkat. Ha mindez így megy tovább, megszökünk. Egy volt füredi, most siófoki keresztény

Az Ujság. 1922. július 22., 3. oldal

A TEVÉL vízi sportünnepélye Balatonfüreden. A Területvédő Liga augusztus elsején nagy vízi sportünnepélyt rendez Balatonfüreden. A verseny keretében 600 méteres mell, 100 és 200 méteres gyorsúszás, 2 ½ kilométeres távúszás Tihany és Balatonfüred között, műugrás, továbbá férfi és hölgystafféta kerül eldöntésre. Közben vitorlás- és csónakversenyek lesznek. A győzteseket szép emlékdíjakkal jutalmazzák. A sportünnepélyt hangverseny és táncz fejezi be, a parton pedig laczikonybák, boros-sátrak és halászkunyhók lesznek. Nevezések július 29-ig Csutorás [Mihály] alhadnagy címére Balatonfüredre küldendők. A verseny napján Budapestről, Székesfehérvárról és Veszprémből különvonatok indulnak Füredre.

Pesti Hirlap. 1920. július 22., 2. oldal

– (**József Ferenc főherceg Veszprémmegyében**) meglátogatta Marschalkó államtitkár és Sibrik főhadnagy szárnysegéd kíséretében Óbányapusztát, Jókút-községet, Veszprémben a főispánt, a tihanyi apátságot és azután Balatonfüredre érkezett, ahol részt fog venni az Anna-bálon. Mindenütt nagy lelkesedéssel és magyáros vendégszeretettel fogadták.

A Balatonfüred c. hetilap 1920. július 18-i számában erről ettől némileg eltérően számolt be.

Személyi hír. Július 15-én délben 12 ó. 30 perckor érkezett Balatonfüredre József főherceg, Marsowszky államtitkár, Hunkár kormánybiztos gr. Sibrik parancsörtszt kíséretében. A járás nevében Terbócz Imre szolgabíró üdvözölte ő fenségét. Majd a Grand Hotelben megebédeltek, utána a fürdőtelepet tekintették meg. A fenséges úr a legnagyobb meglepődését nyilvánította a látottak felett. D. u. 3. órakor Tihanyba ment ő fensége a tihanyi és az ott időző pannonhalmi főapát látogatására. A szántódi réven keresztül tért haza Budapestre. József főherceg megígérte, hogy a füredi Anna bál fényét magas megjelenésével növelni fogja.

Uj Somogy. 1920. július 24., 2. oldal

– **Márffy Emil halála.** Márffy Emil főrend halála város és vármegyeszerte nagy részvétet keltett. A közhivatalokban s a város magánéletében egyaránt sajnálkozással vettek tudomást az ősz öreg úr elhunytáról. Akik még itt maradtak az ő korából, meghatva búcsúznak nemes alakjától, a fiatalok pedig csodálkozással gondolják végig jótékony közszerelőben gazdag

életét. Márffy Emil haláláról családja a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak úgy a magunk, mint az egész kiterjed rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a legnemesebben érző ember, a legjobb apa, nagyapa, após, testvér, nagybátya és rokon verseghi Márffy Emil főrendiházi tag, Somogyvármegye törvényhatósági bizottsági tagja, földbirtokos stb. életének 74 ik évében 1920. július 22 én reggel fél 6 órakor Balatonfüreden, rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Drága halottunk hült tetemei 1920. július 24 én délután 5 órakor fognak a kaposvári keleti temető kápolnájából a családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat 1920. július 26 án reggel 9 órakor fog a kaposvári r. kath. plébánia templomban az Urnák bemutatni. Kaposvár, 1920. júl. 22. Emléke örökké élni fog! özv. Pogány Józsefné, sz. Maár Aglica, Brokés Rezsőné, sz. Maár Ferike <sic!>, Márffy–Mantuano Rezsőné, sz. Maár Irma mostoha leányai. Márffy–Mantuano Rezső, Brokés Rezső vejei. Özv. Cseh Valérné, sz. Márffy Gizella, Márffy József testvérei. Özv. Márffy Béláné, sz. Lyka Katalin, Márffy Józsefné, sz. Vasdényei Irén sógornői. Márffy Miza, Márffy Alice, Márffy Livia, Márffy Felicie unokahúgai. Márffy Béla, Márffy Elemér unokaöccsei. Pogány Vilmos, Márffy–Mantuano Judith, Márffy–Mantuano Tamás, Brokés Palika unokái.

Népszava. 1920. július 25., 5. oldal:

(Hurokra került rablók.) Balatonfüredről jelentik: Hock János némettárnoki gazdától a balatonfüredi országos vásáron három ismeretlen ember 20 000 korona készpénzt rabolt el és Veszprém irányába szökött. Székesfehérvárott elfogták őket Pnehmann Jenő, Weisz Henrik és Joó János rokkant katonák személyében.

Esti Hírlap. 1920. július 28., 3. oldal

– **(A hadiárvak megmentése.)** A kormányzó védőséggel [védnökséggel] működő társadalmi egyesülés, mely föladataul tűzte ki a hadiárvak és a rokkantak gyermekeinek fölnevelését, nagy lépésekkel halad előre munkájában. A legújabb esemény, hogy Esterházy Pál hercegtől 100 hold földet kap a Honszeretet Nevelő Intézet céljaira. A vezetőség augusztus 22-én a Balatonon nagy ünnepet rendez alapja javára, mely délelőtt Siófokon kezdődik úszóversennyel, s délután Balatonfüreden folytatódik népiünnepvel és evezőversennyel. Az ünnepség következő pontja tengeri és szárazföldi harci játékok lesznek, melyeket a nemzeti hadseregbeli és haditengerész tisztikarunk neves tagjai rendeznek.

Az Ujság. 1920. július 30., 2. oldal

– **A Területvédő Liga balatonfüredi ünnepélye.** Augusztus elsején, vasárnap, a Területvédő Liga Balatonfüreden táncmulatsággal és hangversennyel egye-

sített nagy sportünnepélyt rendez, melynek keltében úszó- és csónakverseny, birkózó-bajnokverseny és egyéb látványosságok mulattatnak be. A mai gyár királyi államvasutak ebből az alkalomból külön vonatokat indítanak Budapestről, Székesfehérvárról és Veszprémből. A vasárnapi különvonat Budapest keleti pályaudvarról indul reggel 6.30 órakor, Székesfehérvárról reggel 9.22 órakor, Veszprémből 9.44 órakor. Ezen különvonatra szóló kedvezményes menete térti jegy ára II. osztály 54, III. osztály 30 K. A plakátokon feltüntetett 45 K.-nás II. osztályú menettértesi jegy technikai tévedés folytán került a plakátokra, miután ennek ára nem 45 K., hanem 54 K. A Területvédő Liga a nagy érdeklődésre való tekintettel elhatározta, hogy ezeket a kedvezményes menettértesi jegyeket nem 29-éig, hanem 31-éig bezárólag adja ki a menetjegyiroda. Az ünnepélyre szóló belépőjegyek 30, illetve 20 koronáért a menetjegyirodában és a balatonfüredi fürdői igazgatóságánál kaphatók.

Nemzeti Ujság. 1920. július 30., 4. oldal

A Területvédő Liga augusztus elsején Balatonfüreden, este 8 órakor a fürdő nagytermében hangversenyt rendez.

Pesti Hírlap. 1920. július 31., 4. oldal

A balatonfüredi úszóverseny a rossz időjárás miatt elmarad.

Friss Ujság. 1920. augusztus 1., 6. oldal

Elhalasztották a balatoni ünnepélyt. A Területvédő Ligának folyó évi augusztus elsejére Balatonfüredre hirdetett ünnepélyét a négy napi esőzés miatt augusztus 20-ára halasztották. A különvonatra szóló jegyeket, valamint a belépőjegyeket erre a napra a menetjegyiroda érvényesíti. Aki jegyét, ezen napra érvényesíteni nem óhajta, visszaváltását a menetjegyirodában igényelheti.

Uj Nemzedék. 1920. augusztus 4., 4. oldal

– **(A Területvédő Liga balatoni ünnepét)** a kedvezőtlen időjárásra való tekintettel elhalasztotta és augusztus 15-én tartja meg Balatonfüreden.

Budapesti Hírlap. 1920. augusztus 6., 3. oldal

– **(Tengeri és szárazföldi harci játék a Balatonon.)** A kormányzó védősége alatt álló Honszeretet Nevelőintézet alapja javára olyan nagyszabású ünnepet rendez a Tengeri és szárazföldi harci játékok rendezőbizottsága augusztus 22-én Siófokon és Balatonfüreden, a milyen nagyszabású látványosságban még nem volt része az ország közönségének. Egy zászlóalj gyalogság és megfelelő számú tengerész katonaság már nagy szorgalommal készül a szárazföldi, illetve vízi harci játékokra. Külön látványosság lesz a kormányzónak és családjának ünnepi fogadása. Az ünnep keretében at-

létika, futball, lóverseny, díjugrás, ezenkívül evezős, úszó, ugrató, és futó versenyek szórakoztatják a nézőt, míg délután külön hajók szállítják a közönséget Balatonfüredre, a hol a szárazföldi, majd este a fényszórók nappali világításai melleit s vízi harci játékok teszik feledhetlenné a napot. Belépődíj 100 korona. Jegy minden nagyobb tőzsdében és a rendezőség hivatalos helyiségében VII. Károly-körút 3. szám alatt kapható.

Az Ujság. 1920. augusztus 6., 3. oldal

Úszóverseny Balatonfüreden. A Területvédői Liga augusztus 1-ére tervezett balatoni ünnepét augusztus 15-ére halasztották, Az úszóversenyekre Csutorás alhadnagynál lehet jelentkezni Balatonfüreden.

Pester Lloyd. 1920. augusztus 10., 3. oldal

Erzherzog Josef Franz aus dem Balatonfürededer Annen-ball. Aus Balatonfüred wird gemeldet: Nach langer Zeit erstand helter wieder der weit über di Grenzen Trandanubien berühmte Annenball, um im Festglanz alter Herrlichteit vorüberzunauschen. Dväger [??] hisctorischer Namen, Commitäten [??] des gesellschaftlichen Leben gaben sich ein Stelldichein im Ballsaal, wo Erzherzog Josef Franz mit der Komtesse Andrässy den Reigen der Tänze eröffnete.

A német nyelvű fővárosi lapban közölt rövid beszámolónál minden bizonnyal a „Balatonfüred” c. hetilap 1920. augusztus 8-i számának 3. oldalán megjelent híradást vehették alapul: **Annabál.** Hosszú idő után először zajlott le újra régi fényében a híres füredi Annabál. Régi, ragyogó történelmi nevek, társadalmi életünknek kiválóságai találkoztak a parketten. A táncot József Ferenc kir. herceg nyitotta meg Andrässy grófnővel. Andalító, víg muzsikaszó, ropogós, simán lejtő tánc mellett a hajnali órákba nyúlt a mulatság. Régi jókedv csillant meg a szemekben, ez is tényezője a jobb, új életnek.

Pápa és Vidéke. 1920. augusztus 13., 2. oldal

A „Falu napja” Balatonfüreden A falvak elmaradottságával a múltban igen keveset törődtek. Ki gondolt azzal, hogy a falusi életet kellemessé varázsolja; ki törődött a falusi nép kultúrfokának fejlesztésével; ki viselte szíven a magyar földművelő nép fejlődő igényeinek kielégítését! Hogy a falu népével törődni kell, ezt mint hazafias kötelességet állapították meg gazdátársadalmi és szövetkezeti vezető férfaink és Rubinek Gyula földművelésügyi miniszter támogatásával mozgalmat indítottak egy olyan országos intézmény megalakítása érdekében, amely a falvak gazdasági és kulturális életének fejlesztését tűzi ki feladatául. E célból alakították meg a „Falu” Országos Szövetségét, amelynek célja a Falusi Otthon gondozása, gazdasági és kulturális szövetkezeti fejlesztése. A „Falu” Ország-

gos Szövetsége most fogja megkezdeni áldásos működését és pedig oly módon, hogy céljának ismertetése, a nép szervezése érdekében ünnepélyes gyűléseket tart egyes vidékeken, ezen ünnepélyek neve a „Falu napja” lesz. A „Falu” országos szövetség első falusi ünnepélyét Balatonfüreden fogja megtartani, folyó augusztus hó 15-én. Rubinek Gyula, a Faluszövetség elnöke meghívott vendégekkel vasárnap különvonaton érkezik Balatonfüredre. Istentisztelet után a községháza előtt nagy népgyűlés lesz, amelyen Rubinek Gyula megnyitó beszédet mond, Meskó Pál pedig a Faluszövetség célját ismerteti. Az ünnepséget délután gazdag programú népmulatság fejezi be. A vármegye alispánja ez ügyben a következő táviratot intézte dr. Tenczlinger József polgármesterhez: „A falu országos szövetsége folyó hó 15-én Balatonfüreden tartja első propaganda ünnepélyét. Felhívom, hasson oda, hogy ezen az ünnepélyen hatósága területéről úgy a gazdaközönség, mint a községi hatóságok minél nagyobb számban jelenjenek meg. Képviselők névsora a szövetség, valamint községi balatonfüredi előjárósággal idejekorán táviratilag közlendő, hogy az ellátásról gondoskodhassék. Az ünnepély reggel 9 órakor veszi kezdetét.” Alispán.

Székely Nép. 1920. augusztus 16.,

A Tisza-pör tárgyalása. Friedrich őrizet alatt. Hogy történt a gyilkosság. Bécs, augusztus 14. Friedrich István, volt miniszterelnököt, a Tisza gyilkosság egyik főszereplőjét, a ki Balatonfüreden üdült, detektívek kísérletében Budapestre vitték. Meg van ugyan a teljes mozgási szabadsága, azonban szigorú őrizet alatt tartják.

Budapesti Hirlap. 1920. augusztus 17., 2–3. oldal

(A Falu-Szövetség balatonfüredi nagygyűlése.) Vasárnap tartotta a Falu-Szövetség balatonfüredi nagygyűlését. A zászlóbontásra számosan érkeztek Balatonfüredre, köztük Rubinek Gyula miniszter, a szövetség elnöke, sokorópátkai Szabó István miniszter, Meskó Zolián, Patacsi Dénes államtitkárok. Rubinek Gyula miniszter megnyitóbeszédében kijelentette, hogy mint kereskedelemügyi miniszter, kötelességének fogja ismerni, hogy a közutak megjavításával, villamos erőforrások megnyílásával, villamos közlekedés létesítésével megteremtse azokat az alapokat, a melyek' föltétlenül szükségesek arra, hogy itt egy új Svájcot létesítsünk. A Falu-Szövetség az utolsó kunyhóban is a kultúra mécsesét akarja meggyújtani. A kultúra közkinccs, melyből mindenkinek joga van annyit meríteni, a mennyivel lelki szükségletet kielégíteni képes. Ezután Meskó Pál, a Hangya igazgatója ismertette a Falu-Szövetség programját és Zemplényi Lászlóné a falusi nőkérdésről tartott beszédet.

Rubinek Gyula kereskedelmi miniszter beszél a Faluszövetség balatonfüredi rendezvényén

A nagygyűlés résztvevői a balatonfüredi református (fehér) templomban tartott megemlékezés után:
1. sokorópátkai Szabó Istvánné, 2. Meskó Pál, a „Hangya” igazgatója,
3. Rubinek Gyula miniszter, 4. Rubinek miniszter neje.

Körösvidék. 1920. augusztus 24., 2. oldal

A kormányzó Siófokon Balatonfüred, aug. 23. Horthy Miklós kormányzó 22-én, vasárnap délelőtt családjával együtt Siófokra utazott. Az állomáson a veszprémi alispán üdvözölte. Ezután Rubinek Gyula mondott nagy beszédet. Délután nagy jacht és lóverseny volt, mely után a kormányzó Balatonfüredre ment át, ahonnan végigszemlélte a Balatonon lejátszódó tengeri csatát. Egy hadihajónak maszkírozott hajót gyűjtöttek fel. A kormányzó üdvözlését öt postagalamb vitte Budapestre.

Miskolczi Napló. 1920. augusztus 24., 2. oldal

A kormányzó a balatoni ünnepségen. A Turán kő-lővonat vasárnap délelőtt érkezett meg Siófokra a kormányzóval és egész családjával. ... Az állomásról a kormányzó siófoki mólón felállított dízsátorhoz hajtatott fényes kíséretével együtt, ahol Kenesey Pongrácz főszolgabíró vezetése alatt lovas bandérium fogadta. A vacht-verseny első számán kilenc, a másodikban hét hajó indult. A verseny után a Fogas szállóban 50 terítéses díszbéd volt. Az ebéd után a siófoki versenypályára hajtatott a kormányzó, hogy az ünnepi lóversenyt végignézze. A gátverseny közben 5 posta galambot bocsátottak fel, amelyek a kormányzónak sajátkezű aláírásával ellátott üdvözlését vitték Budapestre. Délután 5 órakor a kormányzó legszűkebb kíséretével és három balatoni vármegye főispánjaival a Jókai-hajón Balatonfüredre ment át. A kormányzó egy órai balatonfüredi tartózkodása után a Jókai hajón visszatért Siófokra. Siófokon a kormányzó tiszteletére a Fogas szállóban nagy vacsora volt. Fél 10 órakor kezdődött a tengeri csata. Ágyú, majd gépfegyver harcot mutatnak be tűzijátékkal. A végén pedig egy csatahajónak maszkírozott hajót felgyújtottak. Az ünnepség éjjel 12 órakor ért véget, A kormányzó Siófokról a hajmáskéri lövőtér megsemmisítésére utazott.

Körösvidék. 1920. augusztus 25., 3. oldal

A Falu-Szövetség bor-, gyümölcs- és zöldségkiállítás. A Falu Országos Szövetség balatonfüredi csoportja és a Balatoni Szövetség szeptember 11-én és 12-én a fürdő nagytermében vásárral egybekötött bor-, gyümölcs- és zöldségkiállítást rendez, amelyre a hazai és külföldi beszerzőcsoportokat, szövetkezeteket, bor- és gyümölcsnagykereskedőket is meghívta. Bejelentések és tudakozódások Cséplő Ernő kiállítási elnökhöz Balatonfüredre intézendők. Felvilágosítással szolgál a Falu Országos Szövetség, Köztelek u. 8., II. emelet.

Sporthirlap. 1920. augusztus 26., 3. oldal

A Honszeretet balatonfüredi versenye a következő fontosabb eredményekkel járt. Hátúszás: 1. Kövecses (MAC) 1 p. 21. mp. 2. Sik (NSC). 3. Mártonfy (NSC).

Gvorsúszás 100 m.: 1. Kenyery (MAFC) 1 p, 8 mp. 2. Halász (MAC). 200 m. úszás: 1. Histek (III. ker.). 2. Horváth (III. ker.) 500 m. úszás: 1. Eperjessy 7 p., 4 mp. 2. Keserű. Vegyesstafféta 3X50 m. : 1. MAC , (Walter, Kövecses, Breslmayer Pál). 2. N'SC Gyorsstafféta 3X50 m.: 1. MAFC (Kenyery, II., I. Ivetniczy, dr. Ember II). 2. MAC. A pálya nyilván rövidebb volt, mert az idők abnormálisan jók.

Budapesti Közlöny. 1920. augusztus 31., 5. oldal

Hirdetmény Pk. G52/1920. szám. A balatonfüredi kir. járásbíróóság közhírré teszi, hogy özv. Langer Istvánné szül. Takács Mária balatonfüredi lakos a Balatonfüred községben 1920. évi július hó 2. napján végrendelet hátrahagyása mellett elhalt Langer István főszolgabíró volt balatonfüredi lakos után maradi örökség tárgyára, jelesül 29 darab Magyar általános takarékpénztári részvény, 50 darab Általános bank részvény, 75 darab Östermelő részvénytársasági részvény, 25 darab Magyar általános hitelbank részvény, 10 000 korona névértékű VIII. 5 ½ %-os hadikölcsönkötvény, 5000 korona névértékű I–V. 6%-os hadikölcsönkötvény, valamint egyéb ingóságokra örökösödési bizonyítvány kiadását kérte.

A kir. járásbíróóság az 1894: XVI. t.-c. 100. §-a értelmében felhívja mindazokat, akik a fent megjelölt hagyatéokra, mint örökösök, kötelesrészre jogosítottak vagy utóörökösök igényt támasztanak, hogy igényeiket e hirdetménynek a hirdetési táblán kifüggesztése és a Budapesti Közlönyben közzététele napját követő naptól számított 45 nap alatt a kir. járásbíróásgnál jelentsek be, mert ellenkező esetben a kir. járásbíróóság az örökösödési bizonyítvány kiadását a kérvény alapján fogja elrendelni. Balatonfüred, 1920. évi augusztus hó 12. A balatonfüredi kir. járásbíróóság. 8238 1–1

Borászati Lapok. 1920. szeptember 2., 6. [236.] oldal

Balatonfüred, Zala m. (Szabó Márton tudósítása.) Aug. 29. Az utolsó napok időjárása a szőlőkre nem volt kedvező. A harmadik és utolsó kapálásban nem részesült szőlőkben helyenkint a gaz karómagasságnyra nőtt, ahol pedig augusztus elején kapáltak, ott újra zöldelni kezd a föld. A termés általában elég szépen áll. A Chasselas, a Budai zöld már edesek, az Olasz Rizling sárgulni kezd, a Szigeti (Furmint) üvegesedik. De az utóbbiaknak még néhány heti meleg idő kell, hogy betartsák azt, amit e hó közepéig ígértek. Feltűnő nálunk a karóhiány, illetve azok rossz állapota, ami természetesen a fürtök kötését és érését is károsan befolyásolja. Sok helyen a karók a sok lombtól nem látszanak és alig állanak ki 75 cm-nyire a földből. Az idej munká rengeteg költséggel járt 40–50–60 K. napszámon kívül, némelyek még élelmet, legtöbbször napi 1–2 liter bort is igényeltek (lányok, asszonyok is!). ami a bor jelenlegi magas értéke mellett majd any-

nyira rúgott, mint a napszám. Amellett pedig a munkateljesítmény sem kifogástalan. Borokban még jelentékeny a készlet, mert hetek óta a kereslet igen csekély. De azért a bor ára 24 K. alá nem süllyedt, de viszont 30 K.-nál többet sem adnak érte. Új árak még nem fejlődtek ki, de nagyobb áreséstől nem kell tartani, mert a gazdák közül olcsón egyik sem akarja adni és van módjukban az eladással várni. A szeptember 11. és 12-én tartandó bor- és gyümölcskiállítás iránt az érdeklődést a „Falu” Szövetség helyi szervezete széles körben felkeltette s így a kilátások erre elég kedvezők. Kívánatos volna azonban, ha azt ne csak a fürdővendégek, hanem külföldi vevők is felkeresnék.

Kőrösvidék. 1920. szeptember 5., 3. oldal

Balatonvidéki borászati és kertgazdasági kiállítás Balatonfüreden. A „Falu” Országos Szövetség és a Balatoni Szövetség által szept. 11. és 12-én rendezendő bor, gyümölcs, zöldség, konzerv, gyümölcspárlat és kertgazdasági eszközkiállítás és vásár iránt úgy a termelők, mint a hazai és külföldi beszerzési csoportok, szövetkezetek, nagykereskedők részéről páratlan érdeklődés nyilvánul, inert ilyenmű kiállítás évtized óta nem volt hazánkban. A kiállítás minden csoportjában számos díj kerül kiosztásra s elsőrendű szakemberek bevonásával előadások és tanácskozások is tartanak a termelés fokozása, az értékesítés szervezése s a növénybetegségek elleni védekezés tárgyában. Bejelentések és tudakozódások Cséplő Ernő kiállítási elnökhöz Balatonfüredre vagy a „Falu” Orsz. Szövetséghez (Bpest, IX. Köztelek u. 8. sz.) intézendők.

8 Órai Ujság. 1920. szeptember 7., 5. oldal

Visszavásárolják Blaha Lujza balatonfüredi villáját. A hetvenéves Blaha Lujzát feledhetetlen ünnepséggel üdvözölték vasárnap délelőtt ... Végtelenül jóleső és kedves az az akció, amelyet a Nemzeti Színház művészei indítottak. Elhatározták ugyanis, hogy gyűjtést kezdeményeznek, azzal a céllal, hogy visszavásárolják Blaha Lujzának balatonfüredi villáját, amelyet pár esztendővel ezelőtt eladni kényszerült. Teljes berendezésével, minden kellékével együtt akarják a villát visszavásárolni, hogy Blaha Lujza életének hátralévő nyarait a régi és kedves emlékü villájában tölthesse el. Ehhez az akcióhoz már szép összeg gyűlt egybe, de a gyűjtés még tovább folyik. Reméljük, hogy egy-két héten belül komoly eredménnyel zárul a Nemzeti Színház művészeinek ez az akciója és Blaha Lujza ismét lerándulhat balatonfüredi saját villájába.

Nyírvidék. 1920. szeptember 14., 1. oldal

Nagy betörés Balatonfüreden Budapest, szept. 13. (Saját tudósítónktól.) A „Nap” írja, hogy a balatonfüredi szanatóriumban tegnap betörők jártak, s Lábass Jucinak, a Király színház művésznőjének szobájából 200.000 ko-

rona értékű ingóságot vittek el. Rátkay Márton, a művész nő férje, a budapesti főkapitányságon tett panaszt, s a tettesek után erélyesen megindult a nyomozás.

Fővárosi Hirlap. 1920. szeptember 15., 3. oldal

A Balatonfüred gyógyfürdő- és forrásvíz-vállalat r.-t. 1918.–19. évi egyesített mérlegét 1.200.000 K alapítke és 1.583.290 K bruttó jövedelem mellett 89.959 K tiszta nyereséggel zárja.

Borászati Lapok. 1920. szeptember 16., 3. [249.] oldal

Kertgazdasági és borászati kiállítás Balatonfüreden. A „Falu” Szövetség a Balatoni Szövetséggel együtt f. hó 11. és 12-én kertgazdasági és borászati kiállítást rendezett Balatonfüreden. Cséplő Ernő, a kiállítás elnöke üdvözölte a megnyitásra érkezett vendégeket, akinek üdvözlő szavaira Mayer Henrik, a földművelésügyi minisztérium borászati osztályának vezetője válaszolt és a kiállítást megnyitottnak jelentette ki. A kiállításon több mint 150 kiállító vett részt. A balatonvidéki, csopaki, badacsonyi, somlyói borokon kívül az Alföld homoki borai is képviselve voltak. Gazdag volt a gyümölcs- és zöldségkiállítás is, amelyen a kisgazdák mellett néhány nagyobb uradalom is szerepelt. F. hó 12-én délután szüreti felvonulás volt. A kiállítás folyamán Buchta Győző, a budapesti kertészeti tanintézet tanára előadást tartott a zöldség és gyümölcs konzerválásáról. A bírálóbizottság a kiállított legjobb borért aranyéremmel tüntette ki Pálfi Dániel lovasi termelőt, továbbá a kegyesrendiek, dörgicsei uradalmát és a badacsonyi hercegi pinczét. A kiállítás tiszta jövedelmét a „Falu” Szövetség arra fordítja, hogy a háziipar fejlesztésére Balatonfüreden kosárfonóműhelyt állít fel.

Budapesti Hirlap. 1921. szeptember 21., 5. oldal

Jurenák József földbirtokos szeptember 12-ikén Balatonfüreden harmincnyolc éves korában meghalt.

Néptanítók Lapja. 1920. szeptember 23., 27. oldal

Halálozás. Mélységes fájdalommal, de a Mindenható akarátában való keresztényi megnyugvással értesítünk minden rokont, jóbarátot és ismerőst, hogy a jó feleség, a gyermekeiért élő anya s nemes szívű testvér Urhegyi Alajosné, szül. vámosi Mórocza Mária f. hó 3-ára virradó éjjel hosszú szenvedés után meghalt. Balatonfüred, 1920 szept. 3. Urhegyi Alajos áll. tanító-nőképző tanár, özv. Urhegyi Antalné anyósa.

Nyírvidék. 1920. szeptember 28., 3. oldal

Halálozás. Mandel Ödön megyei bizottsági tag nyírbátori birtokos az éjjel Balatonfüreden meghalt.

Népszava. 1920. október 5., 4. oldal

Öngyilkosok. Furcsa módon vetett véget életének Jurenák József budapesti ekegyáros. Leutazott Bala-

tonfüredre, ahol csónakot bérelt. A csónakkal bevezetett a Balatonba, ahol mezítenre levetkőzött, lábát, mellét és derekát összeláncolta, majd a csónak peremén két revolverrel egyszerre magára lőtt. Holtan zuhant a Balatonba, Jurenák holttestét csak most sikerült kihalászni, öngyilkosságának okát nem tudják.

Borászati Lapok. 1920. október 7., 4. [272.] oldal

Balatonfüred, Zala m. (Warga Ferencz tudósítása.)
Okt. 1. Balatonfüreden a szüret megkezdődött, mindenütt szüretelnek, vannak egyesek, akik már bevégezték szeptember hó 20-án. A szedőnap szám 20 éves nőknek 50 K, pinczemunkásoknak 70 K. és két liter bor. Az én területem ugyan nem nagy, az egész terület, szóval a szőlő, 52 rendből áll és a rend hossza 30 tőke. És ezen lett 12 hektoliter must és ezt szüreteltük szeptember hó 23-án és 24-én. A must cukortartalma klosterneuburgi mustmérő szerint 20 ½ fok és lesznek helyek, hol alacsonyabb lesz, de az idén vannak egyesek, kiknek több boruk lesz, mint tavaly, és lesz, kinek kevesebb. Általában az idei borok jobbak lesznek, mint a tavalyiak voltak.

Világ. 1920. október 16., 4. oldal

A balatonfüredi különkocsi. A Máv. igazgatósága értesíti a közönséget, hogy a Budapest keleti pályaudvarról a balatonfüredi külön elsőosztályú kocsi a mai naptól kezdve úgy az 1118/1115., mint az 1116/1117. számú vonatokkal fog közlekedni. Amíg ülőhely rendelkezésre áll. minden elsőosztályú utas, minden különleges igazolvány nélkül használhatja, az 50 korona pótdíj lefizetése ellenében.

Borászati Lapok. 1920. október 21., 4. [284.] oldal

Balatonfüred, Zala m. (Szőke Dániel tudósítása.)
Okt. 16. Az utolsó hetek nagyon kedvezőek voltak és a tömeges szüret szeptember 28–30-án kezdődött és még folyton tart. Az eredmény a múlt évinél sokkal jobb, és a must cukortartalma (rizling) 20–22% klosterneuburgi szerint. Mustot 38 K.-ért is adtak már, míg az ó borok ára 40–44 K., a múlt évi borkészlet jobbára mind meg van, 40 K.-ás áron alul nem adják. Az idei vesszők nem tudtak kellőleg kifejlődni. Nagyon ajánlatos volna amerikai oltványtelep felállítása, a folytonosan szükségessé vált pótlásokra, de az újabb telepítésekre is.

Az Ujság. 1920. október 22., 4. oldal

Egy kis házat kap Blaháné. Péchy Erzsé eddig 155.000 koronát gyűjtött. Blahánét rövidesen múlt 70 éves születésnapján az egész ország elárasztotta szeretetének minden kifejezésével. Gratulációkon, jókívánságokon túl igen hasznos ajándékokat és némi pénzt is kapott, – mindez jobb helyre valóban alig kerülhetett.

A legnagyobb magyar művésznő ünneplése folyamán felmerült az a tiszteletreméltó terv is, hogy köz-

adakozásból vissza kellene vásárolni balatonfüredi nyaralóját, melyet néhány esztendője, hogy eladott. És meg is indult a gyűjtés erre a célra, mely egyenesen szenzációs eredményűnek ígérkezik. Péchy Erzsé például, a nagyszerű operettprimadouna, egymaga 155.000 koronát gyűjtött Blaháné visszavásárlandó villájára és ez odaadó lelkesedéséért és szeretetéért az egész magyar közönség háláját érdemelte ki.

Erről az egyébként gyönyörű akciónál beszéltünk Blahánéval, a ki a balatonfüredi visszavásárlandó villára vonatkozólag ezeket volt szíves mondani:

– Meglepő és igazán könnyekig megható az a szeretet és jószág, mely irányomban megnyilatkozik. Igazában már csodálkozni se tudok rajta, mert én bizony elbüszkélkedhetem vele, hogy hozzám mindig mindenki csak jó volt, a minthogy akarva és tudtom szerint én se bántottam meg soha senkit.

– A mi viszont a balatonfüredi villát illeti, hát nagyon röstelleném, ha azt gondolnák, hogy tőlem ered a visszavásárlásnak a gondolata! Mert, mint már ismételtelen mondtam, ezzel a villával úgy volnék, hogy nem is tudnék mihez fogni vele. Hiszen ez borzasztó nagy nekem és dehogy is volna azt módomban fenntartani, gondoztatni. Hiszen az tizenegy szoba! Igen, hajdan, más viszonyok között arról volt szó, hogy ha majd a megboldogult férjem is nyugdíjba megy, lemegyünk a Balatonra és ott lakunk télen-nyáron. De ma ez, fájdalom, tárgytalan és a villa igen jó kezekbe került, a mikor Tarányi úr megvette. Kár ezt bolygatni!

– Megelégszem én egy kis házzal is, amolyan két-, háromszobás kis házzal és bizony jó volna, ha ez a szeretetteljes gyűjtés ezt eredményezné.

Péchy Erzsé gyűjtésének nagyszerű eredménye után Ítélve, most már egészen bizonyos, hogy Blaháné legforróbb óhaja teljesedésbe megy és pedig mihamar. Mert tudunkkal a Péchy Erzsé az első gyűjtőiv, a mely visszaérkezett, a többi is, ha nem is lesz ilyen eredménye, biztos, hogy, jelentős összeget fog juttatni erre a nemes célra. Ekként a jövő nyarat Blahámé már a saját házában fogja tölthetni, nem úgy, mint a legutóbbit, a melyen nem mozdulhatott Erzsébet-körúti lakásáról.

Itt említjük meg, hogy Ben Blumenthal a mai napon Blaháné házára tízezer koronát küldött igen kedves sorok kíséretében Incze Sándorhoz a Színházi Élet szerkesztőjéhez, a ki az egész akciónak egyik leglelkesebb támogatója.

Budapesti Közlöny. 1920. november 3., 10. oldal

MEGHÍVÓ. A Balatonfüredi Borkereskedelmi Részvénytársaság 1920. évi november hó 14-én, vasárnap délután 2 órakor tartja a Balatonfüred és Vidéke Takarékpénztár Részvénytársaság helyiségében III. évi rendes közgyűlést, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Borászati Lapok. 1920. november 4., 5. oldal [290.] oldal
Balatonfüred. Zala m. (Varga Ferencz tudósítása.) Okt. 26. Az őszi munkák, bekapálás stb. nagyobbbrészt már megtörténtek. Újbor 38 K.-s árban kelt el literenként.

Az Est. 1920. november 18., 5. oldal

Halálozás. *Löbl Lajos volt balatonfüredi vendéglős elhunyt 72 éves korában. (Minden külön értesítés helyett.)*

Dunántúli Protestáns Lap. 1920. november 21., 3. [61.] oldal

– **Tisza-ünnepély Balatonfüreden.** A „Balatonfüredi Kisfaludy-Társaskör” is adózni akarván nagy halottunk, gróf Tisza István emlékének, október 31-én a fürdő gyógytermében gyászünnepélyt rendezett. A társulat elnöke, Mészöly Gyula ny. járásbíró „Gróf Tisza István emlékezete” címmel értekezett, dr. Luttor Ferenc helybeli plébános, mint államférfiúról, Vámos Géza református lelkész pedig mint egyházférfiúról tartott előadást. Az ünnepélyt Herczeg Böske úrleány alkalmi szavalata zárta be. A mi különösen felekezetieskedő viszonyaink között Vámos arról szólott, hogy egyházunk e legnagyobb férfiának minő erős hit lángolt a lelkében s oda sorozta ama nagyok közé, akik egy nagy, egy nemes és szent ügynek voltak elszánt, önzetlen szolgálói, mártirjai. Másrésről a békétlenkedők, a türelmetlenek elé odaállította Tisza Istvánt, mint a szeretet és türelem példányképét a más vallásúakkal szemben. Idézte szavait: „Minden meggondolatlan szó, mely ellenséges érzést ébreszthet más felekezetűekben, mely a felekezeti jó viszonyt megzavarhatja, ma kétszeres bűn a magyar nemzet legszentebb érdekei ellen. Vajha megszívlelnék ezeket a szavakat – folytatta – mai közéletünk ismert szóvivői; vajha megihletné őket Tisza István áldott szelleme, aki bár végtelenül szerette egyházát, vallását s bár nagy hatalom volt a kezében, mégsem akart Magyarországból Regnum Calvinianumot csinálni.

Pesti Napló. 1920. november 24., 4 oldal

– **Pesti borkereskedő halálos balesete a Balaton mellett.** A múlt héten Baumann Anzelm Csányi utcai vendéglős és Kopfenstein [helyesen: Kopfensteiner] József budapesti borkereskedő, akinek azelőtt a Szabadság-téren volt vendéglője, borvásárlás céljából a Balaton vidékére utaztak. Az üzletek lebonyolítása után pénteken kellett volna együtt visszatérniük Budapestre. Baumann előrement Csopakról Balatonfüredre, ahová déli két órakor kellett volna igásszekérrel megérkeznie Kopfensteinnek is. Kopfensteint ezen az úton érte halálos baleset. Az igás kocsi, mely teli boros hordót vitt, lassan haladt. A borkereskedő gyorsabb hajtásra ösztökölte a kocsist, akit Arács

községben fogadott föl, majd maga vette kezébe a gyeplőt. A lovak megbokrosodtak és az útszéli árokba fordították a kocsit. A kocsisnak semmi baja sem történt, ellenben Kopfenstein bordáit összeroncsolta a rázuhanó boros hordó. Az eszméletlen állapotban lévő borkereskedőt beszállították a balatonfüredi kórházba, ahol belső vérzés következtében még a pénteki nap folyamán meghalt. Pénzét és értéktárgyait hiánytalanul megtalálták nála. A balatonfüredi csendőrség mindamelllett nyomozást indított a halálos kimenetelű baleset részletének megállapítása céljából.

A balesetet néhány nappal később – kissé átírva – egy másik, országos lap, a Népszava is leköszölte. Lásd alább.

Népszava. 1920. november 27., 2. oldal

Mi történt a balatonfüredi úton? Egy fővárosi vendéglős halála. Nemrégén történi, hogy három fővárosi borkereskedő, akik a Balaton mellé mentek bort vásárolni, eddig még teljesen ki nem derített módon a Balatonba fúltak. Most újabb titokzatos haláleset történt ugyancsak a Balaton, mellett Baumaan Anzelm és Konstein József fővárosi vendéglősök a múlt héten a Balaton mellé utaztak, hogy bort vásároljanak. A vásárlás lebonyolítására nagyobb összegű pénzt is vittek magukkal. Hétfőn reggel a vendéglősök Csopakon megállapodtak abban, hogy Konstein kocsin Balatonfüredre megy, ahonnan délben visszatér és akkor együtt hazautaznak Budapestre. Konstein hétfőn reggel Varjas József fuvaros kocsiján el is indult Balatonfüred határában a kocsi azonban eddig ki nem derített okból, a sima úton fölborult és Konstein a kocsi alá kerülve súlyos hátgerinc sérülést szenvedett. Súlyos sérülése ellenére még volt annyi ereje, hogy a balatonfüredi kórházba elmenjen, ahol fölvétele után rövidesen meghalt. Miután Baumann hiába várta vissza, társát, az esti vonattal visszajött a fővárosba, abban a hiszemben, hogy Konstein valahol elmaradt és utána fog jönni. Szerdán reggel azonban Konstein felesége táviratot kapott: amelyben értesítették arról, hogy férje Balatonfüreden meghalt. A balatonfüredi csendőrség megindította a nyomozást az ügyben és elsősorban helyszíni szemlét tartott a szerencsétlenség színhelyén. Megállapították, hogy az út ezen a részen teljesen sima és így érthetetlen, hogy Varjas, aki már 20 év óta járja ezt az utat, miként borulhatott föl a kocsijával. Egyébként Konsteinnél a magával vitt pénzt megtalálták, amit vissza is küldtek a családjának. Az ügyben a nyomozást folytatják.

Budapesti Hirlap. 1920. november 28., 4. oldal

– **(Árvák segítése.)** A Balatonfüredi Erzsébet Szeretetház (Balatonarács) november 21-én lett ötvenéves. Ez az intézet volt Magyarországon az első szeretetház. Fene állása, alatt számos elhagyatott gyer-

meket mentett a dolgozó társadalom számára. Jelenleg hadiárvékat nevelnek benne, vallásfelekezetre való tekintet nélkül. Ez intézetet a nyomasztó drágaság szintén súlyosan érinti és ezért a társadalom jószívű támogatására a legnagyobb mértékben reá van utalva. Az igazgatóság hálás köszönettel fogad és nyilvánosan, nyugtáz minden adományt (ruházati cikket, élelmiszert, pénzadományt), a mit a közalgó karácsony alkalmából az árvek részére eljuttatnak.

Uj Somogy. 1920. december 16., 3. oldal

Kultúradó a Balaton felvirágoztatására. December 9-én Balatonfüreden értekezlet volt, amelyen Zala, Somogy- és Veszprémmegye kiküldöttein kívül a balatoni kormánybiztos is jelen volt. Az értekezleten a zalai alispán elnökölt. Egyhangúlag elfogadták Kolbenschlag Béla zalai alispán kultúradó szabályrendelet-tervezetét, amelyet mindhárom megyével el akarnak fogadtatni. A tervezet a Balaton-kultúra felvirágoztatásának módját és eszközeit tartalmazza, s megvalósítási kísérlete oly fényesen sikerült, hogy a téli szezonra ezidő szerint már több vendég jelentkezett Balatonfüredre, mint a mennyi helyet kaphat.

Néptanítók Lapja. 1920. december 23., 24–25. oldal

Az ötvenéves balatonfüredi szeretetház. írta: Gáspárdy Aladár. Az 1867. évi kiegyezés nyomán minden téren hatalmas fellendülés mutatkozott. Ilyenn társadalmi fölbuzdulásnak köszöni létét a balatonfüredi szeretetház is, amely f. ó. november hó 21-én ért el fennállásának ötvenedik határkövéhez.

Az intézet egy melegsívű és nagyézésű emberbarát: Molnár Aladár kultuszminiszteri osztálytanácsos kezdeményezésére közadakozásból jött létre. Hazánkban ez az intézet volt a szegénynevelésügynek első állandóbb jellegű intézménye. Szervezetének megállapításánál a svájci gyermekmenházak (Bettungs-Anstalten mit Correction) szolgáltak mintául. Célja, hogy elhagyatott, szegény gyermekeket, akik elhagyatott helyzetüknél, avagy épen erkölcsileg veszélyes környezetüknél fogva romlásnak vannak kitéve, munkás polgárokká fölneveljen. A nevelés és oktatás központja a munka és minden tevékenység átfogója a gyermek iránti szeretet.

Az alapító nemes intencióját szerencsésen fejezte ki azzal, hogy az új intézetet «szeretetház»-nak nevezte el. A név kifejezi, hogy nemcsak menedéket nyújt (mint pl. a német neve: Bettungs-Anstalt), hanem egyúttal ott-hont ad és nemcsak a szánalom és irgalom hozta létre (ahogyan pl. a franciák neveznék: Maison de Charité), hanem az ember legnemesebb érzelmé: a szeretet.

Hogy az otthon jellege minél inkább kidomborítható legyen, az alapítók nem kaszárnyát építettek, hanem a gyönyörű Balatonpart egyik legkiesebb pontján, Balatonfüred mellett megvásároltak egy nagyobb, szép

családi házat a hozzátartozó kertekkel együtt. A későbbi fejlődés folyamán Szükségessé vált újabb épületek e ház körül, pavillonrendszerben épültek fel.

A növendékek nevelése a csalárendszer szerint történik.

A nemes cél és az a sajátlagos módszer, melyet az intézet a nevelés terén meghonosított, az új intézményt hamar közismertté és népszerűvé tették. Az ország különböző vidékein fáradoztak hasonló intézmények létesítése érdekében és a balatonfüredi intézet mintájára csakhamar több más szeretetház és árveház keletkezett az országban.

A balatonfüredi intézet ügyeinek irányítására felállított igazgató-tanácsban közéletünk számos kitűnősége foglalt helyet így sok éven át tagja, illetve elnöke volt Jókai Mór koszorús költőnk is. Az intézet számos látogatója között találjuk Stefánia főhercegnőt, aki 1892-ben történt látogatásakor beleegyezését adta, hogy leánya, Erzsébet főhercegnő az intézet fővédnökségét elvállalhasssa és hogy az intézet a jövőben az «Erzsébet-Szeretetház» nevet viselhesse.

A fenntartó vallás- és közoktatásügyi minisztérium elismerésreméltó áldozatkészséggel igyekszik az intézmény életképességét fenntartani. Legutóbb 50 hold földterület bérbevételére adott engedélyt a szeretetház tanulmányi és anyagi céljainak előmozdítására. És ezt a földet maguk a növendékek munkálják meg.

Az intézet jelenleg elsősorban hadiárvékat fogad be. Hányszor hallottuk, hogy az elesett hősök gyermekeinek sohasem szabad szükségét szenvedniök.

Hetedik éve immár, hogy mint a lavina, nőttön nő a számuk. Hány él közülök ma is teljesen elhagyottan-nyomorban, vajjon ki tudná azt megmondani? Leróhatatlan tartozásunk van a hazáért halt hősökkel szemben.

A balatonfüredi szeretetház növendékei között több tanítóárva is van. A magyar tanítóóság szempontjából említésre méltó még, hogy az intézet számos növendéket tanítóvá képezetett ki.

A közönség érdeklődésének felkeltése és anyagi támogatásának megszerzése tekintetében sokat tehetne a magyar tanítóóság. Végső elemzésében az intézet létesítése és félszázadon át kifejtett magasztos munkája a tanítóóság érdeme; az intézet jövője is csak akkor volna kellően biztosítva, ha azt a magyar tanítóóság továbbra is emlékezetébe és szeretetébe fogadja.

Az Ujság. 1920. december 29., 4. oldal

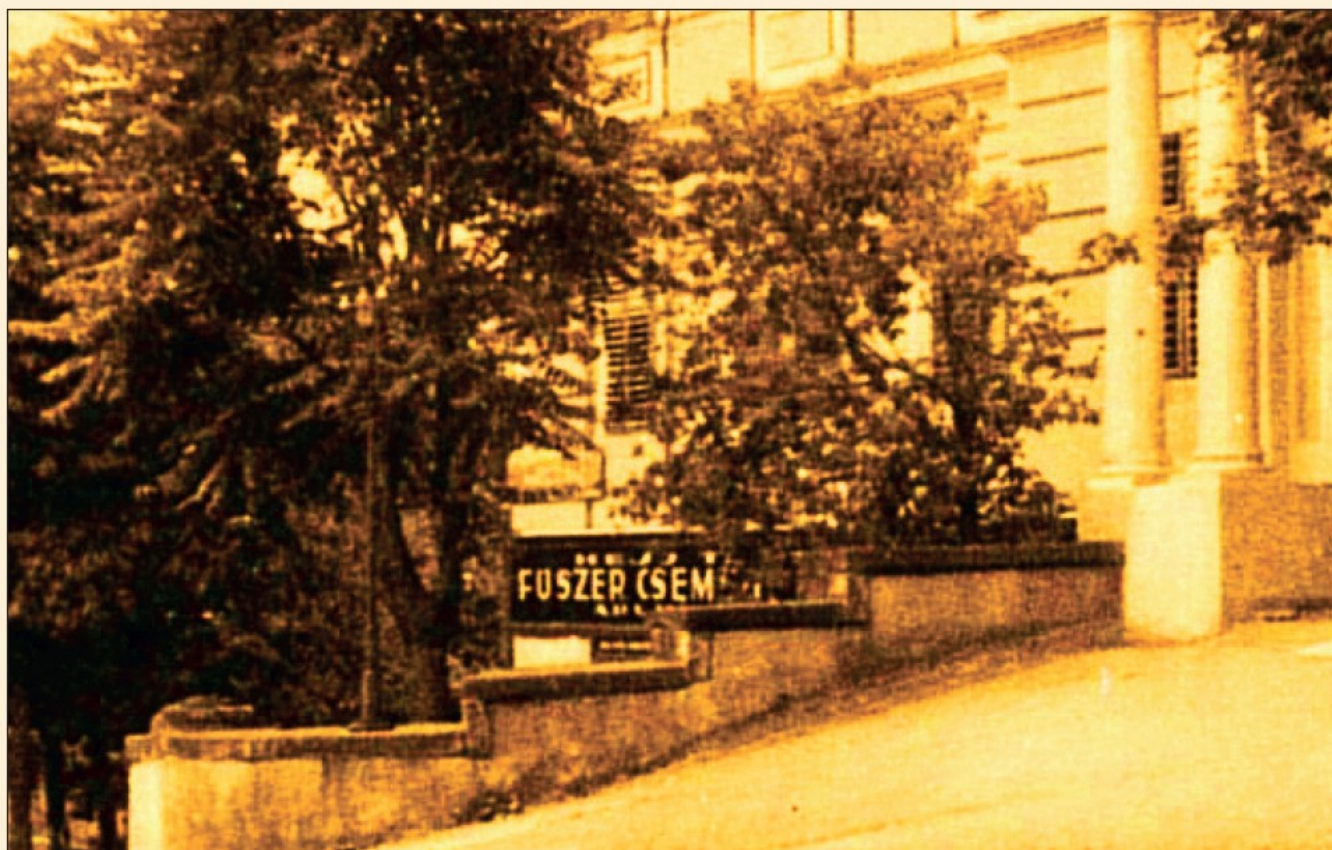
Ivánfi Jenő felgyógyult. Ivánfi Jenő, a Nemzeti Színház főrendezője, a ki – mint megírtuk – beteg volt, már a teljes gyógyulás útján van és a múlt héten már kijöhetett a Liget-szanatóriumból. Ivánfi néhány heti üdülésre Balatonfüredre utazik és onnan visszatérve, átveszi ismét főrendezői tisztjét a Nemzeti Színháznál.

Dr. Kenessey Károly ezredorvos sírja a Bajcsy-Zsilinszky utcai református temetőben

Dr. Kenessey Károly egykori háza az Iskola utca felől

A Héjj Testvérek balatonfüredi fióküzlete az 1920-as évek első felében a Horváth ház főbejárata mellett, a Balaton felőli oldalon

A Horváth ház Gyógy téri homlokzata a Balaton felől napjainkban
A Héjj Testvérek egykori balatonfüredi fióküzlete helyén jelenleg a Tagore Medical Center működik.